

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1To/3/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312010781
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Pirkovská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8312010781.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Pirkovskej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.3.2017 v trestnej veci proti obž. E.. E. Y. pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/136/2012 zo dňa 8.10.2015 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil obž. E.. E. Y. spod obžaloby okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 1 Pv 110/2012 zo dňa 3.12.2012 pre skutok kvalifikovaný ako zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. s použitím § 138 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

v období mesiacov január - jún 2006, apríl - august 2007, december 2007 - august 2010 ako zodpovedná osoba firmy E.. E. Y. - G., so sídlom V. XXX/X, L. X. M., okres R., IČO: XXXXXXXX zrazil svojím zamestnancom zo mzdy finančné prostriedky na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti, avšak tieto v lehote splatnosti podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov neodviedol na účet Sociálnej poisťovne, pobočka Humenné, čím svojím konaním za uvedené obdobie spôsobil Sociálnej poisťovni, pobočka Humenné, Námestie slobody 58, škodu celkom vo výške 3.322,04 eur.

Proti tomu rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, okresný prokurátor odvolanie, ktoré neskôr aj písomne odôvodnil. V dôvodoch odvolania poukázal na skutočnosti, ktorými súd svoje rozhodnutie odôvodnil a to tým, že má za to, že prokurátor neunesol v konaní dôkazné bremeno preukazujúce úmysel obžalovaného, že výsledkom znaleckého dokazovania bolo síce konštatovanie znalca, že na základe účtovných zápisov v obchodných knihách podnikateľa, pokladničnej knihe zistil, že v čase splatnosti poistného obžalovaný disponoval dostatočným množstvom finančných prostriedkov na úhradu poistného, toto svoje konštatovanie však znalec oprel iba o zistenie stavu v pokladni na základe vkladov obžalovaného 514 000,- Sk dňa 24.1.2006, 1 745 000,- Sk dňa 3.1.2007, 1 650 000,- Sk dňa 2.1.2008, 1 200,- Eur dňa 21.11.2009, 2 500,- Eur dňa 30.11.2009, pričom obžalovaný sa počas celého konania obhajoval, že tieto vklady iba formálne, nezodpovedali skutočnosti a nereálne neboli uložené do pokladne. Taktiež podľa dodatku č. 1 znaleckého posudku obžalovaný bez týchto „vkladov“ disponoval finančnými prostriedkami na úhradu poistného iba za mesiac november 2009, kedy mohol zo zostatku 149,80 Eur uhradiť za zamestnancov poistné splatné 31.12.2009 vo výške 57,70 Eur, teda vo výške nedosahujúcej rozsah škody aspoň malej. Obhajobu obžalovaného potvrdila aj svedkyňa Z. C., ktorá v rozhodnom čase vykonávala pre obžalovaného činnosť účtovníčky. Nakoniec znalec počas svojho výsluchu pripustil, že je bežnou praxou podnikateľov nakupovať tovary a zásoby za hotové, uhrádzať v hotovosti energie

bez toho, aby pred každým takým výdajom podnikateľ zodpovedajúcu hotovosť vložil do pokladne, preto je síce bežným postupom, i keď to formálne nezodpovedá skutočnosti. Taký postup podnikateľov, že po určitom dlhšom období sa zosumarizujú hotovostné výdavky a až dodatočne podnikateľ „vloží“ do pokladne sumu v rozsahu postačujúcom minimálne na úhradu týchto nákupov, samozrejme skorším dátumom predchádzajúcim dátumu jednotlivých nákupov. V takom prípade teda nemožno hovoriť o úmysle páchatel'a zadovážiť si neoprávnený prospech zadržaním a neodvedením splatných odvodov Sociálnej poisťovni. Súčasne súd upozornil, že tieto vklady sú položky, ktoré neovplyvňujú základ dane, ide o dotáciu pokladne pôžičkou alebo vlastným vkladom podnikateľa, ktoré neboli získané pri podnikaní. Uvedený rozsudok považuje odvolateľ za nezákonný, vychádzajúci z jednostranného vyhodnotenia dôkazov v prospech obžalovaného. Prokuratúra má za to, že obžalovaný mal v čase splatnosti zrazeného poistného za svojich zamestnancov dostatok finančných prostriedkov v pokladni aj napriek tomu tieto finančné prostriedky neodviedol na účet Sociálnej poisťovne. Ak podnikateľ vloží svoje súkromné finančné prostriedky do spoločnosti a tieto používa na nákup tovaru, uhrádza energie z týchto finančných prostriedkov, tak tieto finančné prostriedky sa stávajú majetkom spoločnosti a z týchto prostriedkov je povinný aj uhrádzať odvody do Sociálnej poisťovne, zdravotnej poisťovne, prípadne aj iným subjektom a nemôže sa zbaviť trestno-právnej zodpovednosti za to, že zrazil finančné prostriedky na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti, pričom tieto v lehote splatnosti v zmysle zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení neodviedol Sociálnej poisťovni, pobočka Humenné. Zo spáchania trestného činu, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu, je usvedčovaný predovšetkým znaleckým posudkom z odboru ekonómie a manažmentu, odvetvia účtovníctva, daňovníctva, na základe ktorého bola preukázaná výrazná solventnosť páchatel'a v čase splatnosti uvedených odvodov. Účelová obhajoba obžalovaného, že predmetné vklady boli iba formálne, nezodpovedali skutočnosti a neboli reálne vložené do pokladne, je bezpredmetná, nakoľko z vykonaných dôkazov je zrejmé, že spoločnosť v čase spáchania predmetného trestného činu riadne vykonávala podnikateľskú činnosť. Navrhol preto, aby krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu ako nezákonný a vec tomuto súdu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie s právnym názorom, že zo strany obžalovaného došlo k naplneniu všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. za použitia § 138 písm. b) Tr. zák.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Napriek námietkam, ktoré prezentoval odvolateľ, považuje krajský súd napadnutý rozsudok za správny a zákonný, zodpovedajúci obsahu a rozsahu vykonaných dôkazov.

Vo vzťahu k nim je totiž potrebné uviesť, že v konaní pred súdom prvého stupňa boli vykonané všetky dôkazy, vykonanie ktorých bolo obžalobou navrhnuté a ani samotný odvolateľ nevytýka v tomto smere žiadne nedostatky, súdu vyťka len to, že vykonané dôkazy nesprávne právne vyhodnotil.

To, ktoré konkrétne dôkazy vo veci vykonané boli, je nepochybne zistiteľné z obsahu zápisníc o hlavných pojednávaniach a z nich je zrejmé i to, že ďalšie návrhy na vykonanie dôkazov procesné strany nemali. Rozsah a obsah dôkazov, ktoré vykonané boli, skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov vyplývali, okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, ako vykonané dôkazy hodnotil a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, i to, aké boli jeho právne úvahy pri posudzovaní dokázaných skutočností podľa príslušných ustanovení zákona. Na dôvody rozhodnutia, ktoré považuje za správne, preto krajský súd v podrobnostiach odkazuje.

Obžaloba, tak z vyššie uvedeného plynie, kladla obžalovanému za vinu, že ako zodpovedná osoba firmy E. E. Y. - G., so sídlom V., L. X. M., okr. R., v období mesiacov január - jún 2006, apríl - august 2007, december 2007 - august 2010 zrazil svojim zamestnancom zo mzdy finančné prostriedky na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti, avšak tieto v lehote splatnosti neodviedol na účet Sociálnej poisťovne, pobočka Humenné, čím za uvedené obdobie spôsobil Sociálnej poisťovni škodu vo výške celkom 3 322,04 Eur, čím sa mal dopustiť zločinu neodvedenia poistného podľa § 277 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. (s použitím § 138 písm. b) Tr. zák.).

Trestného činu neodvedenia a poistného podľa § 277 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto v malom rozsahu zadrží a neodvedie určenému príjemcovi splatnú daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie, ktoré zrazí alebo vyberie podľa zákona, v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech (v tejto súvislosti je len pre úplnosť potrebné podotknúť, že znenie ust. § 277 ods. 1 Tr. zák. v citovanej podobe je účinné od 1.10.2012, v čase spáchania skutku obsahovalo ustanovenie § 277 ods. 1 aj druhú alineu, ktorá sa novelou Trestného zákona účinnou od 1.10.2012 „vyčlenila“ ako samostatná skutková podstata daňového podvodu v zmysle § 277a Tr. zák., čo však na posudzovanú vec nemá žiaden prakticky dosah a krajský súd na túto skutočnosť naozaj poukazuje len pre úplnosť).

Vychádzajúc z citovaného ustanovenia sa teda vyžaduje, aby bolo nepochybne preukázané, že povinný subjekt, teda v danom prípade zamestnávateľ, zrazil alebo vybral splatnú daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové poistenie a tieto zrazené alebo vybraté finančné prostriedky zadržal a neodviedol určenému príjemcovi. Musí byť teda preukázané, že zamestnávateľ mal k dispozícii potrebné finančné prostriedky na výplatu hrubých miezd zamestnancov, z týchto miezd svojich zamestnancov skutočne príslušné čiastky zrazil a určenému príjemcovi neodviedol, teda zadržal ich.

Obrana obžalovaného spočívala v podstate v tom, že on nemal nikdy úmysel konať tak, ako mu to obžaloba kladie za vinu. Navyše poukázal na fakt, že vôbec mu nemalo byť kladené za vinu to, že neodviedol poistné za obdobie do r. 2008 vzhľadom na to, že v uvedenom roku v januári chcel využiť tzv. generálny pardon, požičal si 500 000,- Sk a na základe jednania so zamestnankyňou Sociálnej poisťovne uhradil všetky dlžoby, ktoré mu boli vyčíslené. Vo vzťahu k ďalším neodvedeným finančným prostriedkom sa v podstate vyjadroval v tom zmysle, že neodvedené boli z dôvodu, že nedisponoval dostatočným objemom finančných prostriedkov.

Okolnosť, že obžalovaný disponoval dostatočným objemom finančných prostriedkov na výplatu hrubých miezd svojich zamestnancov, z ktorých by bol zrazil a následne zadržal a neodviedol splatné poistné na sociálne poistenie, tak ako k tomu dospel vo svojom závere súd prvého stupňa, ani podľa názoru krajského súdu preukázaná v danom prípade nebola.

Je pravdou, že znalec z odboru ekonómia a manažment, odvetvia účtovníctvo a daňovníctvo A.. Y. V. vo svojom pôvodnom znaleckom posudku, ktorý vypracoval v prípravnom konaní konštatoval, že podnikateľ disponoval finančnými prostriedkami na úhradu poistného v mesiacoch január - jún 2006, apríl - august 2007, december 2007 - november 2008, október - november 2009. Z obsahu posudku súčasne vyplýva, že v sledovanom období, za ktoré mal znalec k dispozícii účtovné doklady, evidoval záporný zostatok na bankovom účte a vzhľadom na prebiehajúce exekučné konania prikázaním pohľadávky z účtu boli všetky finančné prostriedky, ktoré boli prijaté na bankový účet, obratom poukazované na účty súdnych exekútorov. Stav finančných prostriedkov vykazoval podnikateľ v pokladničnej hotovosti a počas sledovaného obdobia vykázal viacero vlastných vkladov do podnikateľskej pokladne.

S poukazom na uvedené vyjadrenia znalca, ako aj vyjadrenia obžalovaného, aj svedkyne Z. C. bol potom znalec požiadaný o vypracovanie doplnku k posudku a bol aj opakovane v konaní pred súdom vypočutý. Zo záverov doplnku znaleckého posudku i výpovedí znalca na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že bez inventarizácie pokladne, ktorú má podnikateľ robiť 4-krát ročne a ktorá mu predložená nebola, nie je možné jednoznačne preukázať, či finančné prostriedky, ktoré boli evidované v pokladni ako vklady podnikateľa, boli skutočne do pokladne reálne vložené, teda či nešlo len o tzv. fiktívne vklady. Znalec ďalej vysvetlil, že pokiaľ by mal podnikateľ v pokladni záporný stav, daňový úrad vracal výkazy, ktoré obsahovali záporný stav pokladne podnikateľovi ako nesprávne. Keď podnikateľ finguje kladný stav v pokladni, získava lepšiu kredibilitu v očiach banky, takže je skutočne reálne predpokladať, že aj v tomto prípade podnikateľ predstieral vklady do pokladne, o čom svedčí najmä to, že boli urobené buď na začiatku alebo na konci účtovného obdobia. Z obsahu posudku pritom ďalej plynie, že ak by vklady podnikateľa neboli reálne, potom podnikateľ disponoval finančnými prostriedkami na úhradu poistného za zamestnancov iba za mesiac november 2009, kedy mohol zo zostatku v pokladni vo výške 149,89 Eur uhradiť poistné za zamestnancov za mesiac november 2009 splatné 31.12.2009 vo výške 57,70 Eur.

S poukazom na uvádzané, ako aj časť výpovede svedkyne Z. C., ktorá uvádzala mimo iného aj to, že im ako zamestnancom bola vyplatená čistá mzda, tá bola uhrádzala z tržieb, niekedy aj po častiach a v podstate nikdy nebola taká situácia, že by sa mzda mohla vyplatiť naraz, sú podľa názoru krajského súdu závery súdu prvého stupňa, ku ktorým v napadnutom rozsudku dospel, správne.

Podľa názoru krajského súdu však toto neboli jediné skutočnosti, na základe ktorých bolo potrebné konštatovať, že prokurátor v konaní neunesol dôkazné bremeno. Podľa názoru krajského súdu v danom prípade totiž ani náležitým spôsobom nepreukázal povinnosť obžalovaného, nesplnenie ktorej sa mu kladie za vinu. Dlhá suma neodvedeného poistného na sociálne poistenie za zamestnancov bola určená len z tabuľky resp. vyčíslenia zo strany Sociálnej poisťovne. V konaní neboli zabezpečené ani len mesačné výkazy o odvodových povinnostiach, z ktorých minimálne by bolo možné zistiť výšku odvodovej povinnosti zamestnávateľa. Z obsahu spisu nie je zrejmé ani to, za koľkých a ktorých zamestnancov mal vlastne obžalovaný sociálne poistenie odvádzať, takže v konečnom dôsledku sa ani skutočnosť, aká je resp. bola dlhá suma neodvedeného poistného na sociálne poistenie a v akom období, nedá preveriť.

Vzhľadom na uvedené preto krajský súd odvolanie okresného prokurátora v zmysle ust. § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.